

pel, där förfäderna samlats i så många århundraden för att hvar på sitt vis, allt efter tidsålderns olika åskådningar, möta Gud.

Och Högsjöborna älska också sin "gammelkyrka", där de gärna samlas i vackra sommaraftnar omkring samma gamla, dock ständigt nya evangelium, som förkunnats för deras fäder och som aldrig förlorar sin underbara, tilldragande kraft att stilla människosjälens längtan och fylla dess behof af nåd och tröst när och hvar det än förkunnas.

Underbart vackert är hennes läge. Huru än den mänskliga uppfattningen af tingen växlat under seklernas lopp, ett är dock visst, att förr som nu funnos så många likartade känslor i människornas hjärtan. De höjder, som du, min läsare, ser där du står på backkrönet vid gammelkyrkan, de funnos ock fordom, och Högsjö lika täcka som storslagna natur med sina blånande, i fjärran förtonande bergkammar, de stundom ljusa och stundom mörka skiftningarne, som draga fram öfver Mörtsjön eller Husesjöns lekande böljor, allt detta kunde också fylla de gamles sinnen med beundran öfver Guds storhet och allmakt.

Skulle vi våga antaga att gammelkyrkan var uppförd vid tiden för Ärkebiskop Nikolaus' från Upsala visitation i denna ort på 1290-talet?

Omöjligt är det ingalunda.

Vid denna tid var orten förvisso kristnad — efter den tidens begrepp. Socknar hade bildats och befolkningen tillhörde den kristna kyrkan, som i allt Sveriges länd stod under den romerske påfvens makt och, hvad Nordlanden angår, under Upsalabiskoparnes lydno. Dessa myndige prelater torde ock med intresse hafva följt den kyrkliga utvecklingens gång häruppe i vår nord och med ej mindre intresse indrifvit skatter till sig själfva, till påfvarne, kyrkobyggnader och andra dylika ändamål.

I Febr. 1314 lofvade ångermanlänningarne att årligen vid Kuta vårting betala S:t Olofs-gården till Upsala domkyrka.